

**ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ**
(Φανάριον, 6 - 9 Μαρτίου 2014)

ΜΗΝΥΜΑ

Εἰς τό Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Διὰ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ὁρθοδόξους πιστοὺς, τοὺς ἀνά τὸν κόσμον ἀδελφούς χριστιανούς καὶ πρὸς πάντα ἄνθρωπον καλῆς θελήσεως, εὐλογίαν ἀπὸ Θεοῦ καὶ ἀσπασμόν ἀγάπης καὶ εἰρήνης.

"Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνείαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν" (Α' Θεσ. α' 2-4).

1. Συνελθόντες διὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ, τῇ προσκλήσει τοῦ τῆς Κωνσταντίνου Πόλεως Ἀρχιεπισκόπου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου ἐν Φαναρίῳ, μεταξύ 6ης καὶ 9ης Μαρτίου 2014, συνεσκέφθημεν ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ περὶ τῶν ἀπασχολούντων σήμερον τὴν Ἀγιωτάτην ἡμῶν Ἐκκλησίαν ζητημάτων. Συλλειτουργοῦντες τῷ Κυρίῳ ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου κατὰ τὴν εὐσημον καὶ μεγαλάνυμον ταύτην Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπευθύνομεν πρὸς ὑμᾶς λόγον ἀγάπης, εἰρήνης καὶ παρακλήσεως.

Ἡ Μία, Ἁγία Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία ἐν τῷ κόσμῳ παροικοῦσα, βιώνει καὶ αὕτη τὰς προκλήσεις τοῦ ἀνθρώπου ἐκάστης ἐποχῆς. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, πιστὴ εἰς τὴν Ἱεράν Παράδοσιν, εὐρίσκεται εἰς διαρκῆ διάλογον μετὰ τῆς ἐκάστοτε ἐποχῆς, συμπάσχει μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ συμμερίζεται τὴν ἀγωνίαν των. «Ἰησοὺς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ἐβρ. ιγ' 8-9).

Οἱ πειρασμοὶ καὶ αἱ προκλήσεις τῆς ἱστορίας εἶναι ἰδιαίτερος ἔντονος εἰς τὰς ἡμέρας μας καὶ οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα ἀμέτοχοι εἰς αὐτὰ ἢ ἀδιάφοροι ἀπέναντί των. Διὰ τὸν λόγον αὐτόν συνήλθομεν ἐπὶ τό αὐτό διὰ νὰ ἐγκύψωμεν εἰς τοὺς πειρασμούς καὶ τὰ προβλήματα τὰ ὅποια ἀντιμετωπίζει σήμερον ἡ ἀνθρωπότης. «Ἐξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι» (Β' Κορ. ζ' 6) οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ Ἀποστόλου ἰσχύουν καὶ σήμερον.

2. Ἀναλογιζόμενοι τὴν ὁδὴν τῶν ἀνθρώπων ἀνά τὸν κόσμον, ἐκφράζομεν τὴν συμπάθειάν μας διὰ τό μαρτύριον καὶ τὸν θαυμασμόν μας διὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν χριστιανῶν ἐν τῇ Μέσῃ Ἀνατολῇ, Ἀφρικῇ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς γῆς. Φέρομεν εἰς τὸν νοῦν μας τό διττόν αὐτῶν μαρτύριον: περὶ τῆς πίστεως των ὡς καὶ περὶ τῆς διαφυλάξεως τῆς ἱστορικῆς των σχέσεως μετὰ ἀνθρώπων ἄλλων

θησκευτικῶν πεποιθήσεων. Καταγγέλλομεν τὴν ἀναταραχὴν καὶ τὴν ἀστάθειαν αἱ ὁποῖαι ὠθοῦν τοὺς χριστιανοὺς νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν γῆν, ἔνθα ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός καὶ ἔνθεν διεδόθη τό Εὐαγγέλιον εἰς τόν κόσμον ἅπαντα.

Συμπάσχομεν μετὰ πάντων τῶν θυμάτων τῆς ἐν Συρίᾳ τραγωδίας. Καταδικάζομεν πᾶσαν μορφήν τρομοκρατίας καὶ θησκευτικῆς ὕβρεως. Ἡ ἀπαγωγή τῶν Μητροπολιτῶν Παύλου καὶ Ἰωάννου, ἄλλων κληρικῶν, ὡς καὶ τῶν μοναζουσῶν τῆς ἐν Μααλούλα Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἀγίας Θέκλης, ἀποτελεῖ χαίνουσαν πληγὴν καὶ ζητοῦμεν τὴν ἄμεσον ἀπελευθέρωσίν των.

Ἀπευθύνομεν ἑκκλησίᾳ εἰς πάντα ἐμπλεκόμενον πρὸς ἄμεσον κατάπausιν τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀπελευθέρωσιν τῶν αἰχμαλώτων καὶ ἐδραίωσιν τῆς εἰρήνης ἐν τῇ περιοχῇ διὰ τοῦ διαλόγου. Οἱ ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ χριστιανοὶ ἀποτελοῦν τὴν ζύμην τῆς εἰρήνης. Εἰρήνη διὰ πάντα ἄνθρωπον σημαίνει ἐπίσης εἰρήνη διὰ τοὺς χριστιανοὺς. Στηρίζομεν τό Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἀνθρωπιστικὴν διακονίαν αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς προσπάθειας αὐτοῦ διὰ τὴν παλινόρθωσιν τῆς περιοχῆς καὶ τὴν παλιννόστησιν τῶν προσφύγων.

3. Ἐνθέρμως προσευχόμεθα ὑπὲρ τῆς διεξαγωγῆς εἰρηνικῶν διαπραγματεύσεων καὶ τῆς ἐν προσευχῇ καταλλαγῆς πρὸς ἔξοδον ἐκ τῆς ἐν Οὐκρανίᾳ συνεχιζομένης κρίσεως. Καταδικάζομεν τὰς ἀπειλὰς βιαίας καταλήψεως Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ναῶν καὶ προσευχόμεθα διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν σήμερον εὐρισκομένων ἐκτός τῆς κοινωνίας μετὰ τῆς Ἀγίας Ἐκκλησίας.

4. Ἡ παγκόσμιος οἰκονομικὴ κρίσις ἀποτελεῖ θεμελιώδη ἀπειλήν διὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν εἰρήνην εἰς τοπικόν καὶ παγκόσμιον ἐπίπεδον. Αἱ συνέπειαι αὐτῆς εἶναι ἐμφανεῖς εἰς ἅπαντα τὰ στρώματα τῆς κοινωνίας, ἔνθα ἀπουσιάζουν ἀξίαι ὡς ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ προσώπου, ἡ ἀδελφικὴ ἀλληλεγγύη καὶ ἡ δικαιοσύνη. Τὰ αἷτια τῆς κρίσεως ταύτης δὲν εἶναι ἀμιγῶς οἰκονομικά. Εἶναι καὶ πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς φύσεως. Ἀντὶ τοῦ συσχηματισμοῦ πρὸς τὰ παγκόσμια εἰδῶλα τῆς ἰσχύος, τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς φιληδονίας, ἐξαίρομεν τὴν ἀποστολήν μας νὰ μεταμορφώσωμεν τόν κόσμον, ἐφαρμόζοντες τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης.

Συνεπεία τοῦ ἐγωῖσμοῦ καὶ τῆς καταχρήσεως τῆς ἐξουσίας, πολλοὶ ἄνθρωποι ὑποτιμοῦν τὴν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ἀδιαφοροῦντες νὰ διακρίνουν τό πρόσωπον τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἐλαχίστους τῶν ἀδελφῶν μας (πρβλ. Ματθ. κε', 40, 45), πολλοὶ δὲ παραμένουν ἀδιάφοροι ἔναντι τῆς πτωχείας, τῆς ὀδύνης καὶ τῆς βίας, αἱ ὁποῖαι μαστίζουν τὴν ἀνθρωπότητα.

5. Ἡ Ἐκκλησία καλεῖται νὰ ἀρθρώσῃ τόν προφητικόν της λόγον. Ἐκφράζομεν τὴν εἰλικρινῇ ἡμῶν ἀνησυχίαν διὰ τὰς τοπικὰς καὶ παγκοσμίους τάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαξιῶνουν καὶ διαβιβρώσκουν τὰς ἀρχὰς τῆς πίστεως, τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, τόν θεσμόν τοῦ γάμου καὶ τό δῶρον τῆς δημιουργίας.

Υπογραμμίζομεν τήν ἀναμφισβήτητον ιερότητα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἀπό τῆς συλλήψεως μέχρι τοῦ φυσικοῦ θανάτου. Αναγνωρίζομεν τόν γάμον ὡς ἔνωσιν ἀνδρός καί γυναικός, ἡ ὁποία εἰκονίζει τήν ἔνωσιν τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας Του. Ἀποστολή ἡμῶν εἶναι ἡ διαφύλαξις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ὡς οἰκονόμων καί οὐχί ὡς κατόχων αὐτοῦ. Κατά τήν περίοδον ταύτην τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς προτρεπόμεθα τόν κλῆρον καί τόν λαόν ἡμῶν νά ἐπιδείξουν πνεῦμα μετάνοίας, νά βιώσουν τήν καθαρότητα τῆς καρδίας, τήν ταπεινώσιν καί τήν συγχωρητικότητα, καταθέτοντες εἰς τήν κοινωνίαν μαρτυρίαν περί τῶν πάντοτε ἐπικαίρων διδαγμάτων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

6. Ἡ Σύναξις αὕτη τῶν Προκαθημένων συνιστᾷ δι' ἡμᾶς μίαν εὐλογημένην εὐκαιρίαν, ἵνα ἐπαναβεβαιώσωμεν τήν ἐνότητα ἡμῶν διά τῆς κοινωνίας καί τῆς συνεργασίας. Ἐπιβεβαιοῦμεν τήν ἀφοσίωσιν ἡμῶν εἰς τήν ἔννοιαν τῆς συνοδικότητος, ἣτις τυγχάνει ὑψίστης σημασίας διά τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνωτιζόμεθα τήν ρῆσιν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι "τό τῆς Ἐκκλησίας ὄνομα, οὐ χωρισμοῦ ἀλλ' ἐνώσεως καί συμφωνίας ὄνομα". Ἡ καρδιά ἡμῶν στρέφεται πρὸς τήν ἀπό μακροῦ ἀναμενομένην Ἀγίαν καί Μεγάλην Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, διά νά μαρτυρήσωμεν τήν ἐνότητα αὐτῆς, ὡς καί τήν εὐθύνην καί τήν στοργήν της πρὸς τόν σύγχρονον κόσμον.

Ἡ Σύναξις συνεφώνησεν ὅτι ἡ προπαρασκευαστική τῆς Συνόδου ἐργασία πρέπει νά ἐντατικοποιηθῇ. Εἰδική Διορθόδοξος Ἐπιτροπή θά ἀρχίσῃ τό ἔργον αὐτῆς ἀπό τοῦ Σεπτεμβρίου 2014 καί θά ὁλοκληρώσῃ αὐτό μέχρι τοῦ Ἁγίου Πάσχα τοῦ ἔτους 2015. Θά ἀκολουθήσῃ Προσυνοδική Πανορθόδοξος Διάσκεψις κατά τό πρῶτον ἡμῖς τοῦ ἔτους 2015. Ἀπασαί αἱ ἀπόφασεις, τόσον κατά τὰς ἐργασίας τῆς Συνόδου, ὅσον καί κατά τὰ προπαρασκευαστικά στάδια αὐτῆς, θά λαμβάνωνται καθ' ὁμοφωνίαν. Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θά συγκληθῇ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 2016, ἐκτός ἀπροόπτου. Ἡ Σύνοδος θά προεδρευῇται ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Οἱ ἀδελφοί Αὐτοῦ Προκαθήμενοι τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν θά κάθηνται ἐκ δεξιῶν καί ἐξ εὐωνύμων Αὐτοῦ.

7. Ἀναποσπάστως συνδεδεμένη πρὸς τήν ἐνότητα εἶναι ἡ ἱεραποστολή. Ἡ Ἐκκλησία δέν ζῇ διὰ τόν ἑαυτόν της, ἀλλὰ ὀφείλει νά μαρτυρῇ καί νά μοιράζηται τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἐγγύς καί τῶν μακρὰν. Μετέχοντες τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί προσευχόμενοι ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης, καλοῦμεθα νά συνεχίσωμεν τήν λειτουργίαν μετὰ τήν Θεϊαν Λειτουργίαν καί νά μοιρασθῶμεν μεθ' ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος τὰ δῶρα τῆς ἀληθείας καί τῆς ἀγάπης, συμφώνως πρὸς τήν τελευταίαν ἐντολήν καί διαβεβαίωσιν τοῦ Κυρίου: "Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη [...] καί ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι [...] ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος" (Ματθ. κη', 19-20).

8. Ζῶμεν ἐντὸς ἐνὸς κόσμου, ὅπου ἡ πολυπολιτισμικότης καί ὁ πλουραλισμὸς συνιστοῦν ἀναπόφευκτον πραγματικότητα καί συνεχῶς

μεταβαλλομένην. Ἐχομεν ἐπίγνωσιν τοῦ γεγονότος ὅτι οὐδέν θέμα τῆς ἐποχῆς μας δύναται νά θεωρηθῇ ἢ ἐπιλυθῇ ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς τό παγκόσμιον, καθὼς καί ὅτι οἰαδήτις πόλωσις μεταξύ τοπικοῦ καί παγκοσμίου καταλήγει εἰς ἀλλοίωσιν τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος.

Ὡς ἐκ τούτου, ἐνώπιον καί αὐτῶν εἰσέτι τῶν διαφωνιῶν, διαχωρισμῶν καί διαιρέσεων, εἴμεθα ἀποφασισμένοι νά διακηρύξωμεν τό μήνυμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὁ διάλογος τυγχάνει πάντοτε καλλίτερος τῆς συγκρούσεως. Ἡ ἀποχώρησις καί ἡ ἀπομόνωσις οὐδέποτε ἀποτελοῦν ἐπιλογήν. Ἐπαναβεβαιοῦμεν τήν ὑποχρέωσίν μας νά διαλεγώμεθα πρὸς τόν ἄλλον, μετὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, μετὰ τῶν ἄλλων πολιτισμῶν, ὅπως καί μετὰ τῶν ἄλλων χριστιανῶν καί τῶν ἀνθρώπων ἄλλων θρησκευτικῶν πεποιθήσεων.

9. Παρά τὰς ἀνωτέρω προκλήσεις, διακηρύσσομεν τό Εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ "ὅστις τοσοῦτον ἠγάπησε τόν κόσμον" ὥστε "ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν". Τοιουτοτρόπως, οἱ Ὁρθόδοξοι παραμένομεν πλήρεις ἐλπίδος. Παρά τὰς δυσχερείας τολμῶμεν, ἐν τούτοις, νά ἔχωμεν τήν ἐλπίδα ἡμῶν εἰς τόν Θεόν "Ὅστις ἐστὶ "ὁ ὢν καί ὁ ἦν καί ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ" (Ἀποκ. α', 8). Διό καί ἀναμνησκόμεθα ὅτι ὁ τελευταῖος λόγος -λόγος ἀγαλλιάσεως, ἀγάπης καί ζωῆς- ἀνήκει εἰς Αὐτόν, Ὡς πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καί προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν Φαναρίῳ, τῇ 9ῃ Μαρτίου 2014

+ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

- + Ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόδωρος
- + Ὁ Ἱεροσολύμων Θεόφιλος
 - + Ὁ Μόσχας Κύριλλος
 - + Ὁ Σερβίας Εἰρηναῖος
 - + Ὁ Ρουμανίας Δανιήλ
- + Ὁ Βουλγαρίας Νεόφυτος
 - + Ὁ Γεωργίας Ἡλίας
- + Ὁ Κύπρου Χρυσόστομος
- + Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος
- + Ὁ Βαρσοβίας Σάββας
- + Ὁ Τιφάνων Ἀναστάσιος